

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

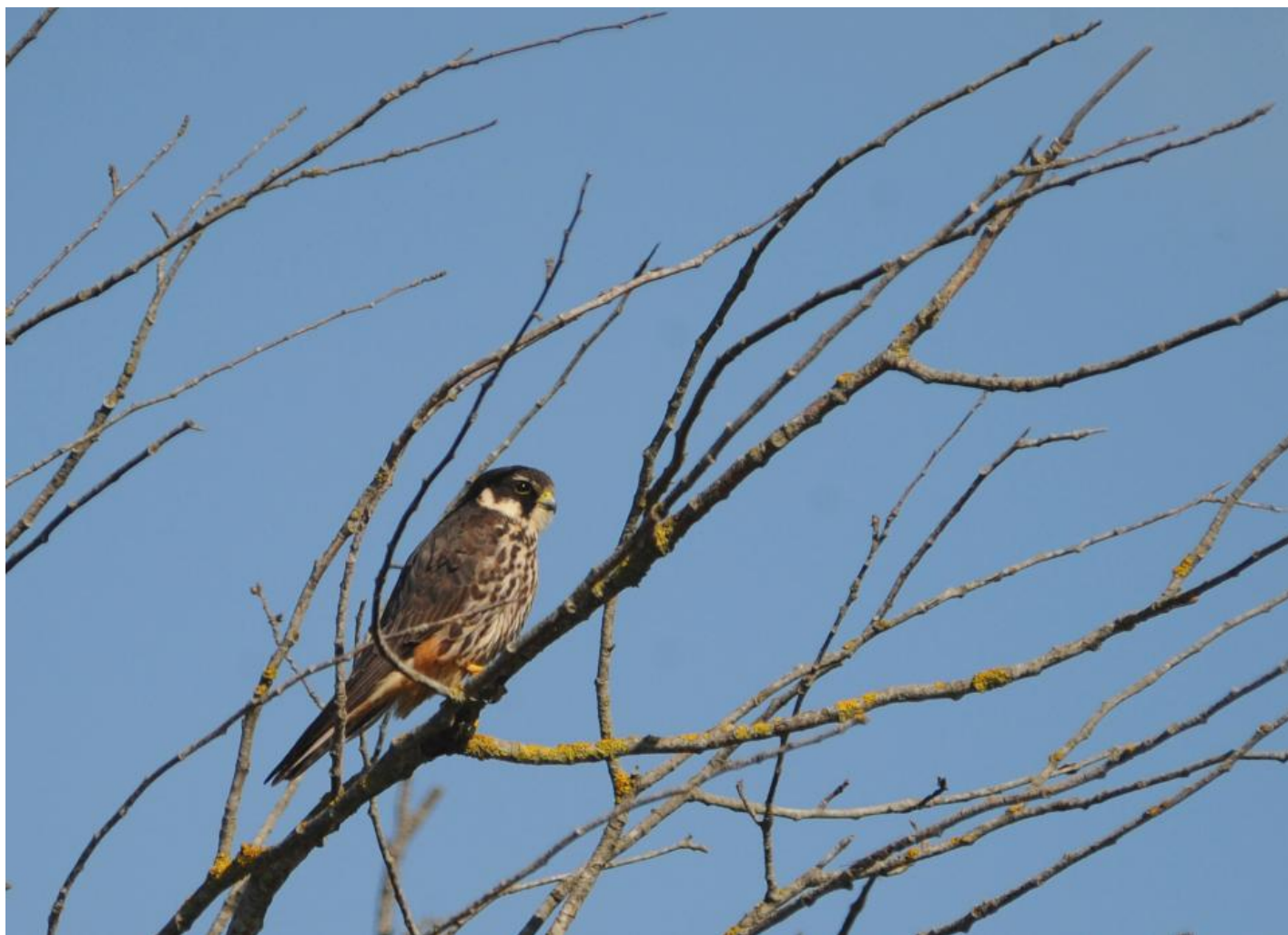

Klimaændringer vil give Danmark flere ynglende fuglearter

Mindst 18 aktuelt truede og sjældne danske ynglefuglearter kan få fordele af et varmere klima i Nordvesteuropa de kommende årtier. Derimod risikerer 11 af de fåtallige arter helt at forsvinde som danske ynglefugle på grund af ændringer i klimaet.

Klimaændringer i retning af varmere somre og mildere vintre ventes at flytte en lang række fuglearters udbredelsesområde 300-700 kilometer mod nord og øst i Nordeuropa.

Det betyder, at flere fuglearter, der i dag har deres sydlige grænse i Danmark, risikerer at forsvinde fra vores natur i takt med, at klimaændringerne forskyder disse arters udbredelse mod nord.

Lærkefalken kan få fordel af de kommende klimæændringer og vil muligvis blive en mere almindelig dansk ynglefugl. Foto: Jan Skriver.

Til gengæld vil en række fuglearter, som i dag har deres yngleudbredelse syd for Danmark, sandsynligvis holde deres indtog i vores natur og med tiden blive mere almindelige hos os, fordi et ændret klima vil bane vejen for at etablere sig længere nordpå.

I de kommende årtier vil vi formentlig blive beriget med en række sydlige arter, mens vi i samme moment vil miste nordligere arter. 18 arter på en liste med 68 truede og sjældne danske fuglearter, som er blevet nøje overvåget de seneste 15 år, forventes at blive favoriseret som danske ynglefugle på grund af klimæændringer.

Derimod forventer vi, at 11 arter af truede og sjældne danske ynglefugle vil blive negativt påvirket eller helt forsvinde, fordi ændringer i temperatur og nedbør skubber dem længere mod nord og dermed ud af Danmark, siger biologen Hans Meltofte.

Brushhanen har desværre udsigt til endnu større problemer som dansk ynglefugl i fremtiden. Foto: Jan Skriver.

Hans Meltofte er sammen med naturkonsulent Jesper Tofft og biologerne Timme Nyegaard og Michael Borch Grell fra DOF forfatter til rapporten "[Truede og Sjældne Ynglefugle i Danmark 1998-2012](#)", der er udgivet som et særnummer af [DOFT](#).

Rapporten giver et bud på, hvordan de aktuelle klimaændringer formodes at påvirke 68 fuglearter, der i dag betegnes som truede og sjældne. Det er cirka en tredjedel af de omkring 200 danske arter af ynglefugle.

Den mildning i klimaet, der allerede er sket på vores breddegrader især i de seneste fire årtier, har givetvis været en vigtig årsag til indvandring eller nye yngleforekomster af arter som sølvhejre, stylvølber, biæder, korttået lærke, sydlig blåhals, sydlig nattergal og gulirisk.

Klimaændringerne er på vej til at give Danmark en mere central placering i mange arters udbredelse, siger Hans Meltofte.

Stylteløberen har allerede gjort sit indtog som dansk ynglefugl, og arten kan få fordel af fremtiden klimaændringer. Foto: Jan Skriver.

Analysen med afsæt i overvågningen af de 68 truede og sjældne danske ynglefugle viser, at de arter, som overvintrer tættest på Danmark generelt trives bedre end de arter, som flyver langt mod syd for at holde vinter.

Varmere vintre belønner standfugle og trækfugle, der kun tilbagelægger korte distancer mod deres vinterkvarterer. Vi kan se, at arter blandt vores sjældne ynglefugle, som overvintrer udenfor Europa, generelt har mindre fremgang end de arter, der overvintrer tættere på deres yngleområder.

Det falder i tråd med tendenserne hos de almindelige danske ynglefugle, hvor væsentligt flere Afrika-trækkere udviser tilbagegang, end det er tilfældet blandt de arter, der overvintrer i Europa.

Vi formoder, at de fuglearter, der flyver syd for Sahara for at holde vinter, vil få endnu større problemer de næste årtier, fordi klimaændringerne medfører mere ørken, der skal krydses, siger Hans Meltofte.

Skestorken er en af de arter, der kan få fordel af klimaændringerne. Foto: Jan Skriver.

I takt med klimaændringerne vil langdistancetrækkende fugle måske også få større konkurrence fra arter, der bliver i nabolaget af deres yngleområder om vinteren.

De senere årtier har arter som for eksempel munk og gransanger i stigende grad overvintret tættere på deres yngleområder, end de gjorde tidligere.

På den måde bliver kortdistancetrækkere favoriseret af de mildere vintre i Nordeuropa, mens en art som eksempelvis løvsangeren, der trækker til Afrika syd for Sahara, måske møder langt mere modstand fra alle de kortdistancetrækkere, som allerede har besat territorier, når løvsangerne ankommer, siger Hans Meltofte.

Prognoserne for ændringerne i klodens klima byder også på udsigten til en stigende vandstand i havene. I tilgift spås det, at sommervejret vil blive mere blæsende og byde på flere situationer med ekstremt højvande.

Det vil forstærke problemerne for en række af de truede og sjældne ynglefugle, der er knyttet til strandenge. På den konto ser det sort ud for brushanen og engrylen i den danske natur.

Engrylen er endnu en af de danske ynglefuglearter, som i forvejen har det svært, der nu spås tilbagegang som følge af klimaændringerne. Foto: Jan Skriver.

Arter, der kan få fordele af et varmere klima

1. Skestork
2. Rødhovedet and
3. Rød glente
4. Blå kærhøg
5. Lærkefalk
6. Vagtel
7. Stylteløber
8. Hvidbrystet præstekrave
9. Turteldue
10. Slørugle
11. Kirkeugle
12. Biæder
13. Toplærke
14. Sydlig blåhals
15. Sortstrubet bynkefugl
16. Drosselrørsanger

17. Pirol
18. Gulirisk

Arter, der kan få problemer

1. Nordisk lappedykker
2. Pibeand
3. Hvinand
4. Stor skallesluger
5. Hjejle
6. Storspove
7. Svaleklire
8. Tinksmed
9. Stenvender
10. Engryle
11. Brushane

Yderligere oplysninger

Dansk Ornitologisk Forening.
Tlf. 33 38 28 00.

Hans Meltofte, biolog.
Tlf. 35 35 27 87.

 Dato:
23. 06. 2014

 Skrevet af:
Jan Skriver

 Fotos af:
Jan Skriver

 Emner:
DANSKE YNGLEFUGLE

 Tags:
DANSKE YNGLEFUGLE, KLIMAÆNDRINGER

 Kilder

Læs hele artiklen om de truede og sjældne danske ynglefugle

